

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **Bc. M. J.**, zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské nám. 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2014, č. j. 16292/DS/2014/Kj, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 10. 2015, č. j. 30 A 121/2014 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Strážník městské policie dne 14. 4. 2014 zaregistroval vozidlo žalobkyně, které dle něj v rozporu s právními předpisy stálo na úseku s povinností mít zaplacený poplatek nebo parkovací kartu, aniž by tuto povinnost splňovalo. Strážník pořídil fotodokumentaci a vypsál výzvu pro nepřítomného řidiče. Na žádost o podání vysvětlení dle § 11 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, se žalobkyně nedostavila. Následně bylo sepsáno oznámení o podezření ze spáchání přestupku dle § 10 odst. 2 téhož zákona, které bylo spolu s dokumentací postoupeno Magistrátu města Hradce Králové.

[2] Magistrát žalobkyni vyzval výzvou dle § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním

provozu), k uhrazení určené částky ve výši 300 Kč, nebo sdělení totožnosti řidiče. Žalobkyně dopisem označila jako řidiče vozidla pana Ing. J. L., identifikovaného konkrétní adresou v B. Na žádost o bližší specifikaci této osoby žalobkyně uvedla, že se jí nepodařilo pana L. kontaktovat a že jeho datum narození nezná.

[3] Ze správního spisu vyplývá, že šetřením v registru obyvatel bylo zjištěno, že pan L. dne 9. 5. 2014 (tj. zhruba tři týdny po onom zaparkování) zemřel. Magistrát požádal místní oddělení v Blansku o součinnost spočívající v ověření reálnosti informace poskytnuté žalobkyní. Blanenské oddělení sdělilo, že manželka a syn uvedeného řidiče potvrdili, že jmenovaný zemřel dne 9. 5. 2014, přičemž po dobu dvou let před úmrtím byl v důsledku stavu po úrazu v umělém spánku. Je proto naprosto vyloučeno, aby v den onoho parkování řídil motorové vozidlo. Navíc pozůstalí sdělili, že žalobkyni neznají, stejně tak jim není známo, že by ji znal zemřelý pan L.

[4] Následně magistrát zahájil řízení o správním deliktu proti žalobkyni jako provozovateli vozidla. Nejprve ji příkazem uznal vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Deliktu se měla dopustit tím, že jako provozovatel vozidla nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích, zaparkoval-li nezjištěný řidič vozidlo na místo zpoplatněného parkování, aniž by měl příslušnou kartu nebo uhradil parkovací poplatek. Za delikt magistrát žalobkyni uložil pokutu ve výši 2.000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Žalobkyně proti příkazu podala odpor.

[5] Magistrát pokračoval ve správním řízení. Stěžovatelce oznámil ukončení dokazování a poučil ji o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Možnosti seznámit se s podklady nikdo nevyužil, nikdo nereagoval ani písemně. Magistrát následně vydal rozhodnutí výrokem shodné s předchozím příkazem.

[6] Žalobkyně napadla rozhodnutí blanketním odvoláním. Poskytnutou lhůtu k doplnění nevyužila. Žalovaný odvolání zamítl.

[7] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u krajského soudu, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění nejprve upozornil na svoji rozhodovací praxi a účelovost vedení obhajoby zástupcem žalobkyně. Na základě této praxe soud učinil úvahu, že mimo jakoukoli pochybnost žalobkyně za řidiče vozidla označila pana L. zcela záměrně a účelově.

[8] Následně soud nepřisvědčil ani jedné ze tří hlavních námitek žalobkyně. Absence ústního jednání před správním orgánem není vadou, neboť žalobkyně měla dostatek prostoru k uplatnění svých práv. Výzvu dle § 36 odst. 3 správního řádu správní orgán učinil řádně. Zcela zřejmě se jednalo o oznámení o ukončení dokazování, nemohlo tedy být pro žalobkyni překvapivé, že správní orgán následně rozhodl. Ohledně skutkových pochybností soud připomněl, že již v minulosti vedl se žalobkyní řízení o stejném deliktu ve stejné ulici, pouze jiného dne. Další takto podobné řízení u soudu probíhá. Dle soudu je tedy zřejmé, že vozidlo na místě parkuje opakovaně a je vyloučeno, aby řidiči vozidla

nebyly místní poměry týkající se povinnosti úhrady za parkování známy. Krajskému soudu je navíc předmětné místo dobře známo. Na místě je nepřehlédnutelně umístěn parkovací automat.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[9] Žalobkyně (stěžovatelka) napadla rozsudek krajského soudu kasační stížností. V ní uvádí šest námitek.

[10] Za prvé, nenařízení ústního jednání před správním orgánem ji zkrátilo na právech. Právo ústně jednat dovozuje z čl. 6 odst. 1 a odst. 3, písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jakož i čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, s odkazem na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva a Nejvyššího správního soudu. Dovožovat v tomto individuálním případě výjimku, jak to učinil krajský soud, nelze. Provozovatel vozidla často o spáchaném skutku nic neví, a proto jeho jediná šance na obhajobu je při provádění důkazů.

[11] Za druhé, není pravdou, že by se stěžovatelka mohla k věci dostatečně vyjádřit na základě výzvy dle § 36 odst. 3 správního řádu. Na základě této výzvy se účastník řízení vyjadřuje k dosud provedeným důkazům. Ke dni vydání (příp. doručení) výzvy k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí žádné důkazy provedeny nebyly. Stěžovatelka ji proto vnímala tak, že jí správní orgán umožňuje realizaci práva kdykoli v průběhu řízení vyjádřit své stanovisko.

[12] Za třetí, magistrát nebyl oprávněn řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zahájit. Nebyly totiž naplněny podmínky zákona o silničním provozu, dle kterých lze toto řízení zahájit jen tehdy, pokud je předcházející řízení vedené proti přestupci zastaveno proto, že přestupek není přestupci prokázán, nebo proto, že správní orgán nezjistil totožnost pachatele přestupku. V nyní projednávané věci správní orgán totožnost pachatele přestupku zjistil, neboť mu ji sdělila sama stěžovatelka. Úřední záznam policistů o výpovědi dvou rodinných příslušníků pana L., nemohl sloužit jako důkazní prostředek a nemohl vyvrátit tvrzení stěžovatelky. Navíc, pokud správní orgán pochyboval o pravdivosti stěžovatelčina tvrzení ohledně osoby řidiče, měla stěžovatelka právo podat vysvětlení a mít možnost prokázat své tvrzení.

[13] Za čtvrté, řízení o deliktu bylo odloženo dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, ač mělo být odloženo dle § 66 odst. 2 písm. g) zákona o přestupcích. Krajský soud k tomu uvedl, že jde o nepodstatnou administrativní chybu. S tím stěžovatelka nesouhlasí, neboť dle § 125f odst. 4 písm. a) silničního zákona smí být řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zahájeno jen v případě, že byl přestupek odložen právě dle § 66 odst. 2 písm. g) zákona o přestupcích.

[14] Za páté, krajský soud nijak nevyvrátil tvrzení žalobkyně, že správní orgán neproověřil, zda nebyl poplatek za parkovné uhrazen prostřednictvím SMS zprávy. Stejně neprokázal ani správní orgán.

[15] Za šesté, žalovaný neprokázal, že v předmětném úseku není parkování zakázáno. Místní znalost soudu není k datu posuzovaného jednání. Navíc, v místě je umístěno dopravní značení IP 11c, které se svou povahou vylučuje s umístěním dopravního značení IP 13c, které teprve označuje placené parkovací stání.

[16] Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[18] Kasační stížnost je projednatelná. Není však důvodná.

[19] První námitkou stěžovatelka napadá absenci ústního jednání před správním orgánem. Tato námitka není důvodná. Správní orgány nejsou povinny nařizovat ústní jednání v řízení o správních deliktech v situacích, kdy to není nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků (k podrobné argumentaci odůvodňující tento závěr srov. rozsudek ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 – 46, body 21 - 24). Je tedy třeba zabývat se otázkou, zda ústní jednání bylo ve stěžovatelčině věci nezbytné.

[20] Skutkový stav projednávané věci je přitom zcela jednoduchý. Stejně jako v posledně zmiňovaném rozhodnutí č. j. 8 As 110/2015 – 46, i nyní jde o parkování bez platného parkovacího lístku. Magistrát rozhodoval na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku, výpisu z registru provozovatelů vozidla a fotodokumentace, z níž je patrné, že parkovací lístek umístěný za čelním sklem vozidla nebyl.

[21] O zjištění protiprávního jednání stěžovatelku nejprve vyrozuměla městská policie v žádosti o podání vysvětlení ze dne 25. 4. 2014. Následně stěžovatelku o zjištěném protiprávním jednání vyrozuměl magistrát, a to nejprve ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu, na kterou stěžovatelka reagovala sdělením údajů o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Po zastavení přestupkového řízení s označeným řidičem magistrát vydal příkaz, který stěžovatelka napadla odporem. Následně magistrát stěžovatelku vyrozuměl o možnosti k vyjádření se k podkladům pro vydání rozhodnutí s tím, že po jejím uplynutí přistoupí k vydání rozhodnutí. Stěžovatelka na výzvu nereagovala. Magistrát následně rozhodl na základě důkazů založených ve spise.

[22] Za daných okolností nebylo ke splnění účelu řízení a uplatnění práv stěžovatelky nezbytné nařizovat ústní jednání. Postupem správního orgánu byl skutkový stav dostatečně zjištěn a nebylo třeba provádět další dokazování, např. výsledkem zasahujícího policisty (srov. rozsudek ze dne 25. 6. 2014, č. j. 3 As 128/2013 – 36 nebo ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 – 70). Stěžovatelka přitom měla dostatek prostoru k tomu, aby svá práva v řízení uplatnila. Magistrát proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení jednání nenařídil a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise.

[23] Druhou námitkou stěžovatelka vytýká nedostatky výzvy dle § 36 odst. 3 správního řádu. Ani tato námitka není důvodná. Výzva dle § 36 odst. 3 neslouží pouze pro vyjádření k důkazům, které byly provedeny, ale k jakýmkoliv podkladům, které obsahuje správní spis (k pojmu podkladů srov. § 50 odst. 1 správního řádu). Přitom ne všechny podklady v listinné podobě, které jsou založené ve spise, je nutné formálně provádět jako listinné důkazy (srov. rozsudek ze dne 21. 8. 2014, a č. j. 10 As 16/2014 – 25, rozsudek ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 As 29/2011 – 51).

[24] Při hodnocení správního použití výzvy dle § 36 odst. 3 správního řádu je vždy třeba zkoumat, zda poté, kdy účastníkovi byla dána možnost se k podkladům vyjádřit, byl správní spis následně doplňován či nikoli (rozsudek ze dne 26. 2. 2010, č. j. 8 Afs 21/2009 – 243, publ. pod č. 2073/2010 Sb. NSS). Účelem seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí je právě možnost účastníka seznámit se s obsahem správního spisu v době bezprostředně předcházející vydání rozhodnutí, tj. v době, kdy mezi seznámením se s podklady a vydáním rozhodnutí již není správní spis o další důkazní prostředky doplňován. V posuzované věci správní orgán stěžovatelku k vyjádření k podkladům vyzval řádně. Od okamžiku výzvy nedošlo k rozšíření podkladů pro vydání rozhodnutí. Zároveň bylo z výzvy zřejmé, že se jedná o výzvu *před vydáním rozhodnutí*. Ve výzvě to bylo výslovně uvedeno. Za takové situace stěžovatelka tedy nemohla vnímat situaci tak, že správní orgán vyžadoval pouze její průběžné stanovisko k věci. Naopak zcela zřejmě šlo o řádnou výzvu dle § 36 odst. 3 správního řádu.

[25] Dle třetí námitky nebyl magistrát oprávněn řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zahájit. Nebyly totiž naplněny podmínky zákona o silničním provozu. Tato námitka rovněž není důvodná.

[26] I přes opačné tvrzení stěžovatelky totožnost řidiče známa nebyla. Stěžovatelka označila jako řidiče osobu, která dle informací správních orgánů řídit vozidlo v době jednání nemohla. Za takové situace správní orgán ve lhůtě šedesáti dnů nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě [§ 66 odst. 3 písm. g) správního řádu]. Rozhodnutí o tom, zda správní orgán zahájí řízení o přestupku nebo ne, se přitom nečiní na základě důkazů, ale na základě podkladů, kterými mohou být buď oznámení nějakého jiného subjektu, nebo poznatky z vlastní činnosti (srov. § 67 zákona o přestupcích). V nyní posuzované věci správní orgán tedy učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Přesto se mu však nepodařilo shromáždit takové podklady, které by odůvodňovaly řízení o přestupku proti komukoliv vůbec zahájit. Za takové situace správní orgán postupoval správně, pokud řízení o přestupku ani nezahájil, ale věc odložil.

[27] Na uvedeném závěru by nic ani nezměnilo podání vysvětlení stěžovatelky, které v kasační stížnosti zpětně nabízí. Ani její svědectví by totiž nemohlo sloužit jako podklad pro zahájení řízení s označeným řidičem, ve kterém by správní orgán mohl předpokládat jakýkoliv možný úspěch ohledně prokázání přestupku stěžovatelkou uváděné osobě. Krom zcela nepravděpodobného tvrzení by totiž chybělo zjištění jakýchkoliv jiných relevantních skutečností, na základě kterých by šlo alespoň minimálně předpokládat, že by v řízení o přestupku mohl být přestupek řidiči prokázán.

[28] Za čtvrté, dle stěžovatelky došlo k pochybení tím, že správní orgán řízení o přestupku odložil dle nesprávného ustanovení – § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Přitom podmínka zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla je odložena dle § 66 odst. 2 písm. g).

[29] Ani tato námitka není důvodná. Stěžovatelky argumentace není zcela přesná – není pravdou, že by magistrát věc odložil dle nesprávného ustanovení zákona. Ve skutečnosti ve správním spise není vůbec výslovně uvedeno, že věc přestupku správní orgán odložil. Ve spise není v tomto smyslu učiněný jakýkoliv samostatný záznam. Fakticky ovšem k odložení bezpochyby došlo, neboť správní orgán po prošetření okolností řízení o přestupku nezahájil a namísto toho zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Neprovedení záznamu do spisu o tomto úkonu je zajisté pochybení. Toto pochybení však nemá vliv na zákonnost konečného rozhodnutí. Stěžovatelka ani její zmocněnec nemohli být tímto nedostatkem nijak kráceni na právech. Postup správního orgánu pro ně nemohl být překvapivý. O odložení dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích magistrát navíc výslovně informoval jak v příkazu ze dne 31. 7. 2014, tak v následném rozhodnutí ze dne 3. 9. 2014. Věcné i formální podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla tedy byly splněny, pouze o tom správní orgán neučinil do správního spisu záznam. Takováto zjevně administrativní chyba se však nijak nedotkla práv stěžovatelky.

[30] Za páté, dle stěžovatelky nebylo prokázáno, že řidič vozidla neuhradil poplatek za parkování pomocí SMS zprávy. Tato námitka není důvodná. Ze správního spisu plyne, že stěžovatelka v průběhu správního řízení označila jako řidiče pana L. Toto tvrzení se v průběhu správního řízení ukázalo nejen jako morálně pochybné, ale i jako zjevně účelové. V této linii pokračuje i jejím dalším tvrzením o tom, že ten, kdo řídil vozidlo, zaplatil parkovací poplatek prostřednictvím SMS zprávy. Vzhledem k okolnostem případu je tedy zřejmé, že poplatek za parkování zaplacen nebyl.

[31] Za šesté, stěžovatelka namítá, že žalovaný neprokázal, že v předmětném úseku je parkování zakázáno. Navíc, v místě je umístěno dopravní značení IP 11c, které se svou povahou vylučuje s umístěním dopravního značení IP 13c, které teprve označuje placené parkovací stání. Námitka není důvodná. Předně, značky IP 11c a IP 13c se navzájem nevylučují. Jedna značí místo, kde je dovoleno stát a způsob, jak stát (např. podélně či příčně), druhá značí placené parkoviště. Typický příklad použití obou značek je, že na začátku ulice je značka oznamující zónu placeného stání. Jelikož ne všude v ulici je dovoleno stát, následně mohou být dalšími značkami vyznačena jednotlivá místa, kde je dovoleno stát se současným sdělením, jak toto parkování provést. Takováto instrukce však nijak neneguje značku na začátku ulice označující placené stání v celé ulici.

[32] Přesně tato typická situace přitom nastala v projednávané věci. Na začátku ulice byla značka zóny placeného stání, na konkrétním místě v této zóně bylo následně vyznačeno konkrétní místo ke stání. Navíc, je-li hned u stání, na kterém parkovalo vozidlo stěžovatelky, umístěn automat na placení, je zřejmé, že místo je zpoplatněno. Nelze přisvědčit ani námitce stěžovatelky, že místní znalost krajského soudu není k datu jednání. Popis místa krajským soudem totiž odpovídá tomu, co je zachyceno na fotografiích založených ve správním spise.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[33] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou.

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. března 2016

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu